

A ס"ד
Intro

Today we will learn בע"ה of מסכת כתובות דף ס"ז
Some of the topics we will learn about include.

The Halachos of נדוניה
When a bride pledges to provide the groom with money or assets, the groom includes the value of the נדוניה into the Kesubah, so that if he dies or they divorce, the value of the נדוניה is returned to her.

נדוניה של כסף
When the נדוניה consists of money, מוסיף שלישי, the groom adds one-third to the נדוניה value

נדוניה של שום
When the נדוניה consists of שום, assessed articles, פוחת חומש, the groom subtracts one-fifth from the נדוניה value.

The Halachah of a נדוניה of זהב, gold pieces, and of דינרי זהב, gold coins

B The minimum requirement for a נדוניה is 50 Zuz.

The Gemara will teach several regulations of the קופה של צדקה, a charity fund.

A Machlokes regarding אין לו ואינו רוצה להתפרנס
When a man has NO money, but refuses to accept צדקה

A

נדוניה

When a bride pledges money or assets, the groom includes the נדוניה in the Kesubah

If he dies or they divorce, the value of the נדוניה is returned to her

נדוניה של שום
פוחת חומש

נדוניה של כסף
מוסיף שלישי

נדוניה דינרי זהב
Gold coins

נדוניה זהב
Gold pieces

B

MINIMUM requirement for a נדוניה is 50 זוז

Regulations of the קופה של צדקה

Machlokes regarding אין לו ואינו רוצה להתפרנס REFUSES to accept צדקה

C A Machlokes regarding
יש לו
ואינו רוצה להתפרנס
When a man has money, but refuses to spend it, because
he wants to receive צדקה

איש דרכו לחזור על הפתחים
ואין אשה דרכה לחזור
It IS customary for a man to solicit from others by
collecting from door-to-door, but it's NOT becoming for a
woman to do so.

C

◆

Machlokes regarding
יש לו
ואינו רוצה להתפרנס
HAS money, but
refuses to spend it

◆

איש
דרכו לחזור על הפתחים
ואין אשה דרכה לחזור

D מתן בסתר
To give Tzedakah in a manner of where the מקבל, the
recipient, is not aware of the נותן, the donor

המבזבז אל יבזבז יותר מחומש
Even a generous person should NOT disburse more than
one-fifth of his assets to Tzedakah.

D

◆

מתן בסתר

◆

המבזבז
אל יבזבז יותר מחומש

1 So let's review ...

The previous Mishnah discussed the Halachos of נדוניא

When a bride pledges to provide the groom with money or assets, the groom includes the נדוניא value into the Kesubah, so that if he dies or they divorce, the value of the נדוניא is returned to her.

When the נדוניא consists of money, מוסיף שלישי, the groom adds one-third to the נדוניא value.

When the נדוניא consists of שום, assessed articles, the groom subtracts one-fifth from the נדוניא value.

1 The previous Mishnah discussed...

נדוניא

When a bride pledges money or assets, the groom includes the נדוניא in the Kesubah

If he dies or they divorce, the value of the נדוניא is returned to her

When the נדוניא consists of...

MONEY

מוסיף שלישי
The groom adds 1/3 to the נדוניא value

שום

Assessed articles

The groom subtracts 1/5 from the נדוניא value

2 ר' יוחנן says

הכניסה לו זהב

שמין אותו והרי הוא כשוויין

A נדוניא of pieces of gold is assessed - and written into the Kesubah - at its actual value. As Rashi explains;

אינו מוסיף שלישי

He does NOT add to the value, because

אינו משתכר בהן

He CANNOT use the gold as money for investments.

ואינו פוחת חומש

And he does NOT subtract one-fifth, because

אין פוחתין

It does NOT depreciate through use. And,

אין דרך לשומם יותר משויים

Gold is NOT over-assessed.

2 ר' יוחנן
הכניסה לו זהב

שמין אותו והרי הוא כשוויין

A נדוניא of pieces of gold is assessed and written into the Kesubah at its actual value

ואינו פוחת חומש

אין פוחתין
It DOESN'T depreciate through use

And,

אין דרך לשומם יותר משויים
Gold is NOT over-assessed

אינו מוסיף שלישי

אין מלמדי בהן
He CAN'T use the gold as money for investments

3 Although there is a Braisa that states זהב הרי הוא ככלים Which seems to imply that when she gives him a נדוניה consisting of gold, it IS considered as שום, assessed articles, in which פוחת חומש He subtracts one-fifth of the value

The Gemara gives three explanations.

1. The Braisa is not comparing זהב to regular כלים, but to כלים של זהב, gold utensils, in which אינו מוסיף שלישי ואינו פוחת חומש For the same reasons mentioned earlier

3

?

Although a Braisa states:
צ"ב - הרי הוא ככלים
Seems to imply, a נדוניה consisting of gold,
IS considered as שום,
in which פוחת חומש?

1

The Braisa is NOT comparing זהב to regular כלים, but to כלים של זהב אינו מוסיף שלישי ואינו פוחת חומש For the same reasons mentioned earlier

4 2. As Rashi explains, Rebbe Yochanan is speaking of גרוטאות גדולות Large pieces of gold אינו פוחת חומש דלא פחתי He does NOT subtract one-fifth, because they do NOT depreciate through usage. However, the Braisa is speaking of בדהבא פריכא Small pieces of gold פוחת חומש דפחתי He DOES subtract one-fifth, because, they DO depreciate through usage.

3. רב אשי gives a similar explanation that the Braisa is speaking of בממלא Gold chips פוחת חומש דפחתי =====

4

2

ברייתא	ר' יוחנן
זדהבא פריכא Small pieces of gold	גרוטאות גדולות Large pieces of gold
פוחת חומש דפחתי	אינו פוחת חומש דלא פחתי
They DO depreciate through usage	They DON'T depreciate through usage

3

רב אשי
The Braisa is speaking of...
בממלא
Gold chips
פוחת חומש
דפחתי

5 The Braisa mentions another case of דינרי זהב
הרי הן ככספים
Gold coins are considered as silver coins in which מוסיף שליש
Because, משתכר בהן
רבן שמעון בן גמליאל disagrees and says
במקום שנהגו שלא לפורטן
שמיין אותן והרי הן בשוויהן
Where they do NOT convert gold coins into smaller currency, he is NOT מוסיף שליש שלישי.

5

<p>רשב"ג</p> <p>במקום שנהגו שלא לפורטן שמיין אותן והרי הן בשוויהן</p> <p>Where they do NOT convert gold coins into smaller currency NOT מוסיף שליש שלישי</p>	<p>תנא קמא</p> <p>דינרי זהב הרי הן ככספים</p> <p>מוסיף שליש שלישי Because, משתכר בהן</p>
--	---

6 The Gemara explains that the Machlokes is in מקום שנהגו שלא לפורטן
However, ONLY in a case where ודנפקי ע"י הדחק
The gold coins can be converted with exertion.
The Tanna Kamma holds מוסיף שליש
Because כיון דנפקי משבחינן לה
Since they are convertible in which he is משתכר בהן, we increase their value.
רשב"ג holds
אינו מוסיף שליש שלישי
Because כיון דלא נפקי אלא ע"י הדחק
לא משבחינן לה
Since they are only convertible through exertion, he is NOT משתכר בהן, and we do NOT increase their value
=====

6

the Machlokes is in
מקום שנהגו שלא לפורטן
However, ONLY where
ודנפקי ע"י הדחק

<p>רשב"ג</p> <p>אינו מוסיף שליש שלישי Because כיון דלא נפקי אלא ע"י הדחק לא משבחינן לה</p>	<p>תנא קמא</p> <p>מוסיף שליש שלישי Because, כיון דנפקי משבחינן לה Since they're convertible in which he is משתכר בהן, we increase their value</p>
--	---

- 7 Zugt Di Mishnah:
המשיא את בתו סתם
לא יפחות לה מחמשים זוז
A father, who married off his daughter without promising
a נדוניא, must nevertheless provide a נדוניא with the
minimum of 50 Zuz.

פסק להכניסה ערומה
לא יאמר הבעל כשאכניסנה לביתי אכסנה בכסותי
אלא מכסה ועודה בבית אביה
If the father specifies that he will NOT provide clothing
for his daughter, and the groom agrees, the groom must
provide her with clothing while she is still living with her
father, and he CANNOT say that he will begin to give her
clothing when she enters his home.

- 8 Similarly,
וכן המשיא את היתומה
לא יפחות לה מחמשים זוז
אם יש בכיס מפרנסין אותה לפי כבודה
When an orphan girl is married off, she is provided with a
minimum נדוניא of 50 Zuz. However, if the צדקה funds are
abundant, they provide her with a full נדוניא according to
her stature.

7

המשיא את בתו סתם
לא יפחות לה מחמשים זוז
*A father, who married off his daughter
without promising a נדוניא,
must provide a נדוניא with the
MINIMUM of 50 Zuz*

פסק להכניסה ערומה
לא יאמר הבעל כשאכניסנה לביתי
אכסנה בכסותי
אלא מכסה ועודה בבית אביה
*If the father will NOT provide
clothing for his daughter,
and the groom agrees,
the GROOM must provide her clothing
while she's living with her father
He CAN'T say he will begin
when she enters his home*

8

וכן המשיא את היתומה
לא יפחות לה מחמשים זוז
אם יש בכיס מפרנסין אותה לפי כבודה
*An orphan girl is provided with
a MINIMUM נדוניא of 50 Zuz.
However,
if the צדקה funds are abundant,
they provide according to her stature*

9 The Gemara mentions several Braisos which discuss the regulations of the קופה של צדקה, a charity fund.

ת"ר יתום ויתומה שבאו להתפרנס מפרנסין את היתומה ואחר כך מפרנסין את היתום
 If an orphaned boy AND an orphaned girl seek support from the קופה, we first support the girl, and only then support the boy.
 מפני שהאיש דרכו לחזור על הפתחים ואין אשה דרכה לחזור
 It IS customary for a man to solicit from others by collectin door-to-door, but it's NOT becoming for a woman to do so.

9 Several Braisos discuss the regulations of the קופה של צדקה

ת"ר יתום ויתומה שבאו להתפרנס מפרנסין את היתומה ואחר כך מפרנסין את היתום
 מפני שהאיש דרכו לחזור על הפתחים ואין אשה דרכה לחזור

10 יתום ויתומה שבאו לינישא משיאין את היתומה ואחר כך משיאין את היתום
 If a יתום and a יתומה need assistance to get married, we first marry off the יתומה, and subsequently marry off the יתום, מפני שבושתה של אשה מרובה משל איש
 A woman's humiliation is greater than a man's humiliation.

10 יתום ויתומה שבאו לינישא משיאין את היתומה ואחר כך משיאין את היתום
 מפני שבושתה של אשה מרובה משל איש

11 ת"ר יתום שבא לינישא שוכרין לו בית ומציעין לו מטה וכל כלי תשמישו ואחר כך משיאין לו אשה
 If a יתום need assistance to get married, we first provide him with a home, a bed and all other furnishings, and then perform the wedding, because the Pasuk regarding צדקה states;
 כי פתח תפתח את ירך והעבט תעביטנו
 די מחסורו אשר יחסר לו
 You shall open your hands generously and provide him with all that he is lacking. The Pasuk establishes the sequence of aid;

11 ת"ר יתום שבא לינישא שוכרין לו בית ומציעין לו מטה וכל כלי תשמישו ואחר כך משיאין לו אשה
 כי פתחו תפתחו את ירך והעבט תעביטנו...
 די מחסורו ~ צב בבית
 אשר יחסר ~ צב מטב ולחן
 לו ~ צב כאלף
 אעשה לו עזר כנגדו

די מחסורו
 זה הבית
 His home
 אשר יחסר
 זה מטה ושולחן
 His bed and table
 לו
 זו האשה
 His wife
 As the Pasuk refers to the marriage of אדם and חוה
 אעשה לו עזר כנגדו
 =====

12 The Braisa continues:
 The words די מחסורו mean give him what he is lacking; and teaches
 אתה מצווה עליו לפרנסו
 ואי אתה מצווה עליו לעשרו
 We are only obligated to provide for his needs, but we are NOT obligated to make him wealthy.
 However, the words אשר יחסר לו, which mean whatever he is lacking, also teach
 אפילו סוס לרכוב עליו
 ועבד לרוץ לפניו
 We must provide him even with a horse for riding, and with servants to attend him, if he had been accustomed to these luxuries.

The Gemara however, qualifies this Halachah to apply only to a
 עני בן טובים
 He or his family were once wealthy and legitimately became accustomed to these luxuries. However, where he was never wealthy and nevertheless indulged, we say;
 איהו הוא דלא איבעי ליה לפנוקי נפשיה כולי האי
 He should not have pampered himself to this extent, and we are NOT obligated to provide him with luxuries.

The Gemara relates several stories of both situations.
 =====

12 די מחסורו ← אֲשֶׁר יִחְסַר לוֹ ?
 אתה מצווה עליו לפרנסו
 ואי אתה מצווה עליו לעשרו

אפילו סוס לרכוב עליו ועבד לרוץ לפניו

applies ONLY to עני בן טובים

WERE once wealthy and became accustomed to these luxuries

However,
 Where he was NEVER wealthy and nevertheless indulged
 איהו הוא דלא איבעי ליה לפנוקי נפשיה כולי האי
 We are NOT obligated to provide him with luxuries

13 The Braisa continues:
 תנו רבנן
 אין לו
 ואינו רוצה להתפרנס
 If we know of one who is in need, but refuses to accept צדקה;
 נותנין לו לשום הלואה
 וחוזרין ונותנין לו לשום מתנה
 דברי רבי מאיר
 We initially give him the money as a loan, and then treat it as a gift by not collecting it.

וחכמים אומרים
 נותנין לו לשום מתנה
 וחוזרין ונותנין לו לשום הלואה
 The Chachamim disagree and say that we first offer it to him as צדקה, and if he refuses, we give it to him as a loan, which will subsequently not be collected.

מלן יבין
 אין לו
 ואינו רוצה להתפרנס
 One who is in need, but refuses to accept צדקה

רבני מאיר
 נותנין לו לשום הלואה
 וחוזרין ונותנין לו לשום מתנה

חכמים
 נותנין לו לשום מתנה
 וחוזרין ונותנין לו לשום הלואה

First offer it as צדקה, if he refuses, give it as a LOAN, which will NOT be collected

Initially give him as a LOAN, then treat it as a GIFT by not collecting it

14 רבי שמעון אומר
אומרים לו הבא משכון וטול
כדי שתזוה דעתו עליו
רבי שמעון adds that we also request a security deposit, so
that he should believe that the money is actually a loan.

However,
יש לו

ואינו רוצה להתפרנס

In a case where a man has money, but refuses to spend it,
and wants to receive צדקה;

רבי יהודה says;

נותנין לו לשום מתנה

וחוזרין ונפרעין ממנו

לאחר מיתה

We initially give him the money as צדקה, and
subsequently collect it from his estate after he dies.

רבי שמעון says;

אין נזקקין לו

We do NOT get involved with this person at all.

=====

14 רבי שמעון
אומרים לו הבא משכון וטול
כדי שתזוה דעתו עליו
We ALSO request a security deposit,
so he should believe that
it's actually a loan

יש לו

ואינו רוצה להתפרנס

Where a man HAS money,
but wants to receive צדקה;

רבי שמעון
אין נזקקין לו

do NOT get involved
with this person at all

רבי יהודה

נותנין לו

לשום מתנה

וחוזרין ונפרעין ממנו

לאחר מיתה

Initially give him
the money as צדקה,
and subsequently
collect from his estate

15 The Gemara then relates several stories to illustrate the
great lengths some Tzadikim went to give Tzedakah in a
manner of מתן בסתר, where the מקבל, the recipient, is not
aware of the נותן, the donor.

15 { Several stories illustrate the
great lengths some צדיקים went
to give צדקה in a manner
of מתן בסתר }

16 The Gemara also cites ר' אילעא who says;
באושא התקיננו
המבזבז אל יבזבז יותר מחומש
Even a generous person should NOT disburse more than
one-fifth of his assets to Tzedakah.
And qualifies;
הני מילי מחיים
שמא ירד מנכסיו
He might become destitute and be dependent upon others.
אבל לאחר מיתה לית לן בה
However, after his death this concern no longer exists.

This discussion continues in the next Daf.

16

ר' אילעא
באושא התקיננו
המבזבז אל יבזבז יותר מחומש
Even a generous person *SHOULDN'T*
disburse more than 1/5 of his assets
to צדקה

אבל לאחר מיתה
לית לן בה

הני מילי מחיים
שמא ירד מנכסיו